

PARADISET I VEST

PROSJEKT PARADIS, SVEIO

2005

KESTER BUNYAN OG ATLE STRØNSTAD, OPUS ARKITEKTER

FEM HUS I FORDUMS FORMSPRÅK? ELLER ER DET VESLE FUNKISFELTET I SJØKANTEN BARE FORTSETTELSEN? I SVEIO UTENFOR HAUGESUND BLE DET GJORT PLESS TIL MODERNE STRANDSITTERE.

Mange arkitektfirmaer fant ut at veien videre fra 1980-tallets postmodernisme faktisk var å snu seg helt rundt og se tilbake: Hva var det ved førkrigsfunktionalistenes løsninger som var verd å ta vare på?

Formspråket er umiskjennelig. Uttrykket er uvant. Det vanlige langs den søkkrike norskekysten er nybygg med valmede tak, arker og smårutete karnapper så langt øyet rekker. Opus Arkitekter har laget en form for nyfunkis i den bratte beitemarka ved Viksefjorden som gjør noe med landskapet rundt. De fem kubene i glass og grå betong er myket opp med treverk og steinmurer. Kaianlegget og sjøhuset er i samme stil. Utbyggerne som gikk sammen om feltet, bodde alle i Haugesund. De flyttet 20 minutters kjøretur derfra for å få enda nærmere tilgang til sjøen.

Arkitektene Kester Bunyan og Atle Strønstad i arkitektfirmaet Opus i Haugesund gjorde et valg som først overrasket byggherrene. Men de flate takene og de klart avgrensede formene falt i smak. De flate takene gjør at husene visuelt trekkes nedover mot bakken. De «setter seg fast» i landskapet. Tradisjonelle saltak ville ha fått dem til å reise seg for mye. Selv om husene er helt ulike og tilpasset hver sin tomt med minst mulig sprengning, danner de en helhet. De ulike høydene framhever topografien.

Om Mies van der Rohe, Walter Gropius og Le Corbusier kom vandrende forbi, hva ville de ha sagt? De ville kanskje ha spurt: Kan grunnplanen avleses i fasaden? Svaret ville ha vært ja. Har fasadene ornamenter? Er de med andre ord utstyrt med det som arkitekten og teoretikeren Adolf Loos fra Wien i sitt manifest «Ornament und Verbrechen» (1908) sammenlignet med en forbryters tatoveringer? Svaret er nei. Er bygningene i tråd med tanken om at byggekunst ikke lenger er behersket av regionale stilarter? Definitivt. Har arkitektene vist sans for mål, harmoni og orden? Det ser slik ut. Har de også benyttet sin kunstneriske frihet til å løse oppgaven? Ja, modernismens modne ansikt har definitivt ikke stivnet her.

Kubismen lever: Sveio-husenes ansikter gløtter over skrenten og ut på sjøen. Fargebruken er reservert og nøye avstemt. På innsiden sørger kanskje et galleri med skipsrekkverk for at beboerne kan studere utsikten gjennom samme vindu, men fra flere etasjer.